

7/5447

T.C.
SAĞLIK BAKANLIĞI
Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü

SAYI : B100TSH0730002
KONU: Yazılı soru önergesi.

20.04.05 5714

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 04.04.2005 Tarih ve KAN.KAR.MD A.01.0.GNS.0.10.00.02-10159 sayılı yazınız.

Ankara Milletvekili Sayın İsmail DEĞERLİ tarafından verilen "Bir şirket tarafından çeşitli kurumlara verildiği belirtilen teklife ilişkin" 7/5447 esas sayılı yazılı soru önergesi' nin cevabı ilişikte gönderilmektedir.

Arz ederim.

Prof. Dr. Recep AKDAĞ
Bakan

EK-1: Önerge Cevabı(3 Sayfa)

Ankara Milletvekili Sayın İsmail DEĞERLİ tarafından verilen "Bir şirket tarafından çeşitli kurumlara verildiği belirtilen teklif" hakkındaki yazılı soru önergesi'nin cevabıdır.

SORULAR

"Ankara Sağlık Müdürlüğü ve Çeşitli Sağlık Şirketleri hakkında tarafıma faks, mektup ve telefonlarla bazı iddialarda bulunmaktadır. Ankara Mithatpaşa Caddesi No:53/9 Kızılay/ANKARA adresinde olduğu belirtilen, Glabol Sağlık Güvenlik Eğitim San. Tic. Ltd. Şti. 05/01/2005 tarih ve 04 sayı şirket müdürü Yalçın YOLCU imzasıyla çeşitli kurum ve işletmelere teklif vermişlerdir. Verilmiş olan teklifin tetkik kısmının 7 ve 8 ci maddede yer alan (Kart Sağlık Müdürlüğü KDV hariç 2 YTL, Onay Sağlık Müdürlüğü 1 YTL) kart ve onay ücretinin bir sağlık şirketi tarafından Sağlık Müdürlüğü tarafından tahsili veya ücreti talep iddiaları vardır.

Bu bağlamda ;

- 1- Kart (Sağlık Müdürlüğü) denilen ve KDV hariç 2 YTL fiyat verilen kart ;
 - a) Ne işe yaramakta dır?
 - b) Bu kart ne kartıdır?
 - c) Bu kart Bakanlığınızın form komisyonunda geçip isim ve numara almış mıdır?
 - d) Böyle bir kart varsa , bu kartın bir sağlık şirketi tarafından pazarlanmasını nasıl karşılıyorsunuz.
 - e) Yazıda belirtilen kartın, sağlık şirketi tarafından pazarlanması sağlık politikanızın bir parçası mıdır?
- 2- Adı geçen "Global Sağlık Güvenlik Eğitim San. Tic.Ltd.Şti." şirketiyle bu kartların pazarlanmasın için Bakanlığınızın veya İl Sağlık Müdürlüklerinizin ;
 - a) Bir anlaşması var mıdır?
 - b) Varsa bu anlaşma veya anlaşmalar ne zaman yapılmıştır .
 - c) Bu anlaşmaların içeriği nedir?
- 3- Onay (Sağlık Müdürlüğü) 1 YTL :
 - a) Ne kastedilmektedir?
 - b) Neyin ne için onayıdır?
 - c) Sağlık Müdürlükleriniz onay adı altında ne gibi paralar almaktadır?
 - d) 2003 yılından günümüze kadar sağlık şirketlerinin yaptığı onay adı altında ne kadar gelir elde edilmiştir?
- 4- Kart (Sağlık Müdürlüğü) ve Onay (Sağlık Müdürlüğü) den sağlık şirketi tarafından elde edilen gelirler ;
 - a) Sağlık Müdürlüğü adı geçen işlemleri için, bu şirketten ücret almakta mıdır?
 - b) Alınıyorsa ne ad altında ne amaçla alınmaktadır?
 - c) Bütçede yada tedavi yönetmeliğinde ne adla geçmektedir?
 - d) Herhangi bir resmiyeti yoksa ne amaçla kullanılmaktadır?
 - e) Yoksa basının yazdığı ve bazı duyurular ve iddialara göre bu paralar teşkilatlanmayı kadrolaşmaya, adam ve şirket kayırmaya aktarılmakta mıdır?
- 5- Bu ve benzeri kuruluşlar bahsettikleri işleri yapmak için yeterli alt yapıya sahipler midir?
- 6- Halk sağlığını doğrudan ilgilendiren bu tür tetkiklerin, yapılmasına uygun olan kuruluşların. tespitindeki kriterleriniz nelerdir?
- 7- Bu ve benzeri kuruluşların denetimleri ne zaman, nasıl ve kimler tarafından yapılmaktadır. Bu denetimleri yapanlar bu konunun uzmanları mıdır?
- 8- Söz konusu tetkiklerde bu şirketler uluslar arası standartlara uygun transport ve besi yerleri ile kültür mü (test materyali) kullanılıyor ? Bunların denetimi kimler tarafından ve nasıl yapılmakta? "

CEVAPLAR

1) Bilindiği üzere, 1593 sayılı umumi Hıfzısıhha Kanununun hükümleri genel olarak Sağlık Bakanlığı teşkilatınca yürütülmektedir. 1593 Sayılı Umumi Hıfzısıhha Kanunu'nun 126 ncı Maddesinde; "Yenilecek ve içilecek şeyler satan veya veren veyahut taharet ve nezafete mütaallik sanatlar ifa edenler her üç ayda bir kendilerini muayene ettirerek bir sıhhi rapor almağa mecburdurlar. Bunlardan devrei sirayette frengi ve sarı verem ve cüzzama müptela olanlarla halkın istikrah ve nefretini mucip bir cilt hastalığına duçar olanlar sanatlarını icradan menolunurlar."

Aynı Kanunun 127 nci Maddesinde ise " 126 ncı maddede zikrolunan sıhhi muayene meccanen belediye tabipleri tarafından yapılır. Belediye tabipleri bulunmayan yerlerde bu vazife hükümet tabipleri tarafından icra olunur. Mahalli belediyelerince hangi meslek ve sanat erbabının muayeneye tabi olduğu 266 ncı maddede zikredilen nizamnameye dercolunur." hükmü mevcuttur.

Bu hükümlerden anlaşılacağı üzere, gıda işyerlerinde ve sıhhi müesseselerde çalışanların bulaşıcı hastalık taşıyıcılığı yönünden her 3 ayda bir muayene olma ve sıhhi rapor alma mecburiyeti getirilmiş ve bu sıhhi muayenenin de belediye tabipleri veya hükümet tabipleri tarafından yapılacağı belirtilmiş, ancak tetkiklerle ilgili herhangi bir hükme yer verilmemiştir. Bu hususta idarenin imkanlarının bu kamu hizmetinin yerine getirmesi için yetersiz kalması durumunda gerekirse özel laboratuvarlara ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarına tıbbi tahlil ve rapor tanzimi işleminin yaptırılabilmesi yönündeki hukuki tesbit ve görüş çerçevesinde, Bakanlığın 21.12.1994 tarih ve 15152 sayılı genel yazısıyla portör muayeneleri hakkında takip edilmesi gereken usul ve esaslar belirlenmiş ve uygulamalar, bugüne kadar bu doğrultuda yürütülmüştür. Son olarak Bakanlığımızca 27.01.2005 tarih ve 1059 sayı ile 2005/9 numaralı bir genelge ile portör muayeneleri ve buna esas laboratuvar tetkiklerinin kamu ve özel sağlık kurum ve kuruluşlarında yapılmasının usul ve esasları yeniden belirlenmiştir.

Bu bağlamda ;

Söz edilen kart genel anlamda sağlık karnesi olarak bilinen karttır. Bu kart, 1593 sayılı Umumi Hıfzısıhha Kanununun 126. maddesi hükmüne göre yapılan muayene ve tetkiklerin sonuçlarının işlenmesi için kullanılmaktadır. Özellikle bazı Belediyeler, bu kartı ESNAF MUAYENE KARTI olarak adlandırırken, sağlık teşkilatlarınca SAĞLIK MUAYENE kartı olarak adlandırılmakta ve Bakanlığımızın 14.10.1996 tarih ve 10135 sayılı genel yazısına göre seri numaralı ve hologramlı olarak basılıp dağıtımı yapılmaktadır.

Sağlık muayene kartı, adı geçen şirketçe pazarlanmamaktadır. Bu kart sadece Sağlık Müdürlüğü ve Sağlık Grup Başkanlıklarınca talep eden ilgili kişi ve kuruluşlara verilmektedir. Talepler yazılı olarak alınmakta ve imza karşılığı verilmektedir. Bu bakımdan ifade edildiği gibi söz konusu şirket tarafından kart pazarlaması söz konusu değildir. Ancak soru önergesindeki ifadede anlaşılacağı üzere, adı geçen şirket veya bu konuda işlem yürüten diğer kişiler tekliflerindeki kart bedelini ayrı göstermek suretiyle tetkik ücretini yalın hale getirmek için bu yolu izlediği düşüncesi oluşmuştur. Bu bakımdan Bakanlığımız adına gerçek veya tüzel kişilik olarak hiçbir kişinin kart pazarlaması söz konusu değildir. Bu durumun söz konusu şirketin ücretlendirmedeki yaklaşımından kaynaklandığı anlaşılmaktadır.

Kart pazarlama kavramının kabulü mümkün olmadığından bu hususun sağlık politikasının bir parçası olarak gösterilmesinin de kabulü mümkün değildir.

2) Söz edilen şirket ile Bakanlığımız veya il teşkilatlarımız arasında hizmet akdi, sözleşme, anlaşma, protokol vb. ad altında hukuki sonuç doğurucu hiçbir anlaşma bulunmamaktadır. Bu bakımdan tarih ve içerikten de bahsedilemez.

3) Bilindiği üzere, 992 sayılı Kanunun hükümlerine göre gerçek ve özel hukuk tüzel kişilerin kurulan mikrobiyoloji, bakteriyoloji ve biyokimya laboratuvarları ile 3153 sayılı Kanun hükümlerine göre kurulan radyoloji ve radyodiagnostik laboratuvarları, başta mezkur kanunlar olmak üzere, diğer hukuki düzenleme hükümlerine göre faaliyet göstermekte ve Bakanlığımızca ruhsatlandırılarak denetimleri yapılmaktadır. Bu bağlamda, özel mikrobiyoloji ve röntgen laboratuvarlarınca 1. madde de belirtilen sektörlerde çalışanlara yönelik olarak yapılan tetkiklerin, il teşkilatımızca tahlilin "gerçekliğinin veya mevcudiyetinin" onaylanması gerekmektedir.

Onay laboratuvar sorumlusu uzman hekimin imza sirküsü ve Bakanlığımızca verilen ruhsat ile karşılaştırılarak, laboratuvarın ve tetkik sonucu düzenlenen raporu onaylayan uzman hekimin mevcudiyeti belgelendirilmektedir.

8.1.2002 tarih ve 4736 sayılı Kanunun 1. maddesinde Kamu kurum ve kuruluşlarının ürettiği mal ve hizmetlerin hiçbirisinin ücretsiz ve indirimli olamayacağı belirtilmiş ve aynı maddede, hangi mal ve hizmetlerin ücretsiz ve indirimli olacağının tespitinde Bakanlar Kurulunun yetkili olacağı belirtilmiştir. Yukarıda bahsedilen hizmetimizin ücretsiz veya indirimli olacağına ilişkin Bakanlar Kurulu kararı bulunmamaktadır.

Bu tür hizmet karşılığı Belediyeler onay ve rapor belgesi bedeli olarak Belediye Meclis kararı ile ücret almaktadır. Bakanlığımız teşkilatı bakımından bu hizmetler için alınan ücretler onay yaptıracak kişi ve kuruluşlarca, İl Sağlık Müdürlüklerinin bağlı olduğu döner sermaye işletme hesabına yatırılmaktadır.

4) Söz konusu şirketin Bakanlığımız veya il müdürlüklerimizle hukuki hiçbir bağı olmadığından, elde ettiği gelir ile ilgili bilgimiz bulunmamaktadır.

Yukarıda da belirtildiği üzere, İl Sağlık Müdürlüklerinin bağlı olduğu döner sermaye işletme hesabına yatırılan ücretler, 209 sayılı Kanun ve Döner Sermaye İşletme Yönetmeliği hükümlerine göre temel sağlık hizmetlerinde özellikle birinci basamak sağlık kuruluşlarında toplum sağlığını korumaya yönelik hizmetlerde kullanılmak üzere diğer hizmet gelirleri ekonomik kodunda tahsil edilmektedir. Bu gelirlerin, harcanmasını düzenleyen mali mevzuatı dışında harcanması mümkün olmayıp, bu tür yaklaşımlarla yapılan iddia ve ithamların yapılan hizmetlere gölge düşürücü nitelikte olduğu gözlemlenmektedir.

5) 1593 sayılı umumi Hıfzısıhha Kanununun 126. maddesinde ifade edilen iş ve iş yerlerinde çalışanların, muayenelerine esas mikrobiyolojik ve radyolojik tetkikleri, 992 ve 3153 sayılı Kanunlarda emredilen teknik, hukuki, idari ve personel yeterliliği olan kurum, kuruluş, işletme ve kişiler yapılabilir. Adı geçen işletme; GLOBAL Sağlık Güvenlik Eğitim San. Tic. Ltd. Şti. adı altında Mithatpaşa Cad. No:58/9 Kızılay adresinde faaliyet göstermektedir. Aynı adreste 3153 sayılı Kanunun 3. maddesine göre çıkarılan Tüzük hükümlerine göre, Bakanlığımızca düzenlenmiş 92 cilt nolu, 4351 yaprak nolu Radyoloji laboratuvarı Ruhsat belgesi, 992 sayılı Kanun hükümlerine göre, Bakanlığımızca düzenlenmiş 94 cilt nolu, 4296 yaprak nolu Mikrobiyoloji laboratuvarı ruhsat belgesi, Radyasyon Güvenliği Tüzüğü ve Yönetmeliği hükümlerine göre, Türkiye Atom Enerjisi Kurumu tarafından düzenlenmiş, 23.01.2002 tarih ve KOR2604.01.001 numaralı lisans belgesi bulunmaktadır. Bunun yanında, teknik donanım ve nitelikli asgari personelleri mevcut olmadan bu tür yerlere ruhsat ve lisans düzenlenmesi mümkün değildir. Sadece adı geçen işletme değil aynı durumdaki tüm işletmeler, ilgili mevzuatın öngördüğü yükümlülükleri yerine getirmeden açılmaz.

6) Halk sağlığını doğrudan ilgilendiren mikrobiyolojik ve radyolojik tetkiklerin yapılmasının temel kriteri; uzman hekim sorumluluğunda Bakanlığımızca düzenlenmiş ruhsata haiz olmasıdır. Ruhsatlı olan her yer ruhsat kapsamındaki laboratuvarlarda yapılması gereken tüm tetkikleri yapabilir.

7) Mikrobiyoloji ve Röntgen Laboratuvarlarının denetimleri Bakanlığımız, il müdürlüğümüz ve sağlık grup başkanlıklarınca yapılmaktadır. Bu denetimler Müfettiş, Uzman Hekim, Pratisyen Hekim, Mühendis, Biyolog, Tıbbi Teknolog, Laboratuvar Teknisyeni, Röntgen Teknisyeni ve Hemşire gibi meslek mensupları tarafından denetlenmektedir. Söz konusu personel yeterli bilgi ve tecrübeye sahip olup, laboratuvarların ruhsat şartlarını koruyup korumadığı da düzenli olarak denetlenmektedir.

8) Laboratuvarlarda genellikle tek kullanımlık besi yerleri kullanılmaktadır. Ayrıca uygun transport besi yeri ve donanımlı araçları bulunmaktadır. Seyyar kullanılan araç ve gereçlerin denetimi de yukarıda belirtilen personel tarafından yapılmaktadır.

İlginiz için teşekkür ederim.